

ДО

НАУЧНОТО ЖУРИ,

утвърдено със Заповед № Р 33-843/01.03.2017 г.

на Ректора на ПУ „Паисий Хилендарски“

в конкурса за доцент по Стопанско право -

обявен в ДВ, бр.94 от 25.11.2016 г.

в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6. Право

С Т А Н О В И Щ Е

**от доц. д-р Анета Антонова – преподавател по търговско право
в СУ “Св. Климент Охридски“**

член на научното жури в конкурса за доцент по Стопанско право, обявен от Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ с единствен кандидат в конкурса: гл. ас. д-р Мария Петкова Къосева, която е представила монографията „Картелът в конкурентното право – част I“, С., 2017 г. Кинг

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА НАУЧНОТО ЖУРИ,

Становището ми се изразява в следното:

1. Обща характеристика на научния труд.

Темата на монографичното изследване „Картелът в конкурентното право - част I“ е актуална, с възможности за теоретични достижения и е с практическо значение. В интерес на коректността, в българската правна теория има и други монографични изследвания в областта на ограничаване на конкуренцията, но в новите реалности – след членството на българската държава в ЕС и новата нормативна уредба в областта на конкуренцията, научният труд на д-р Мария Къосева е първият с тематична насоченост в областта на картела. Проблематиката, която е посветена на картела е сложна, комплексна и изисква интердисциплинарен подход.

Структурата на монографията се състои от въведение, три глави и заключение, които систематично в логическа последователност представят цялото многообразие от въпроси, свързани с картела като един от най-сложните институти на конкурентното право.

В Глава първа „Общи положения“ в ретроспективен план на основата на сравнителния и историческия метод на изследване авторката прави преглед на

законодателното уреждане на картела в САЩ, някои европейски държави, както и в България.

В монографичния труд приоритетно е изследвано картелното право на ЕС, чиито основни разпоредби са възпроизведени в националното позитивно право относно института на картела. В подкрепа на тази авторова позиция е представената аргументация (с. 34 – 48), основаваща се на първичното и вторичното право на ЕС и на задължителната практика на Съда на ЕС за държавите-членки на ЕС в областта на картела. В раздел II на същата глава са направени връзките като част от цялото на картела в конкурентното право. Представен е най-общо понятийният апарат, необходим за разбиране същината на картела като правен институт.

Глава втора - „Картелът като вид ограничение на конкуренцията“ е посветена на същността и правните характеристики на картела като вид ограничение на конкуренцията. Анализирани са различните значения на понятието “ограничаване на конкуренцията“. Авторската коректно представя както доктринерите становища, така и позицията на Съда на ЕС относно понятието за картел и изразява аргументирана категорична критична позиция по един от най-важните съществени правни въпроси, а именно относно понятието за картел, дефинирано от законодателя в ДР на ЗЗК (с. 83-94).

Съществена правна проблематика се поставя в Глава трета - „Фактически състав на общата забрана за картел“. Изяснява се същината на картела чрез фактическия състав на общата му забрана по чл. 15 от ЗЗК и чл. 101 от Договора за функциониране на ЕС в съпоставителен план. Съществена част е посветена на детайлното разглеждане на отделни хипотези от практиката Съда на ЕС и на КЗК относно предприятията и сдруженията на предприятия чрез функционалните им характеристики като участници на пазара, осъществяващи стопанска дейност. Във връзка с това предприятието в конкурентното правово сполучливо е сравнено с предприятието в търговското право и са направени съответните правни изводи. Следва да се посочи като положителен момент обосноваването на доктрината за единен стопанския субект и разграниченията, които се правят с холдинга в търговското право и в конкурентното право. Сполучливо са представени и последиците от картела като едно единно продължавано нарушение.

Отделено е заслужено място на отделните форми на картела, започвайки със споразумението, решенията на предприятия и най-вече съгласуваната практика. В този анализ следва да бъдат подкрепени разграниченията, които са направени между споразумението в конкурентното право от класически институти на правото (с. 149-153). Особено ценни са съпоставките, които имат както теоретично, така и практическо значение, между ограничаване на конкуренцията по цел и резултат.

2. Достоянства и приноси на научния труд

Достоянство на труда е че, в българската правна литература се поставя на обсъждане актуалната и сложна проблематика на картела. Следва да се отчете множеството цитирани решения на Съда на ЕС и ЕС, както и налични решения на КЗК и ВАС по разглежданата тема. Старателно са посочени релевантните директиви и регламенти относно материалноправните разпоредби, които имат отношения към картела, включително и разнообразните насоки на ЕС по отделните въпроси.

Трябва да отбележим, че самата тема обуславя използваният подход на автора за казуистично представяне на отделни аспекти на картела и обобщенията за предприятието, съгласуваните практики, ограничаване на конкуренцията по резултат и цел. В този смисъл е оправдан по-нетрадиционния изследователски подход – да се представят разнообразието на отделни въпроси, макар и по-схематично, които

практиката обсъжда.

Авторката е използвала и старателно представила българските научни публикации и изследвания в областта на картела, както и са цитирани актуални съчинения на водещи немски и английски изследователи.

Изключително полезен е подходът да се анализират успоредно норми на националното и европейското конкурентно право.

С приносен характер е критиката на легалната дефиниция за картела в ЗЗК чрез ясна аргументация (с. 87 - 89), във връзка с което са направени и предложения за усъвършенстване на легалното определение в ДР на ЗЗК.

Следва да бъдат подкрепени отделните изводи, направени във връзка с предприятието в търговското и конкурентното право.

Особено полезни са анализите на елементите от фактическия състав на съгласуваната практика и практическия алгоритъм за доказване на съгласувана практика при обмена на чувствителна информация.

С приносен характер са изведените принципи на доктрината „de minimis“, както и последиците от принципа „едно единно, продължавано нарушение“. Това има практическа стойност при квалификацията на определено нарушение като картел и съществения въпрос за размера на санкционните последици при наличието на едно единно нарушение.

3. Критични бележки и препоръки

Към научното изследване могат да бъдат направени бележки и препоръки. Такива са например:

От заглавието става ясно, че това е I част от научното изследване за картела, но работата би спечелила, ако още във въведението се посочи какъв ще бъде предметния обхват на следващата част.

Препоръчвам да бъде преосмислена в структурно отношение включването на системата на конкурентното право в монографичното изследване за картела, независимо, че са представени аргументи за авторския избор.

Следва да бъде използван подходът да се правят изводи и обобщение по съществени въпроси, които се анализират, тъй като обемът на информацията е голям. Това до голяма степен би улеснило възприемането на сложната материя и трудът би спечелил. Коректно е да се отбележи, че по отделни институти това е направено, но авторката не е последователна до край в това отношение.

Не откривам полезните сравнения на картела със сходни правни фигури, поради което при второ издание могат да бъдат включени в изследването.

4. Заключение.

Извън направените препоръки и бележки, достойнствата на представения монографичен труд са несъмнени, както за правната теория, така и за практиката. Материята е изложена систематично и задълбочено в логическо единство на точен правен език и с прецизност. Трудът не повтаря дисертационния труд на неговия автор за придобиване на научната и образователна степен „доктор“, който е на тема „Гражданско правен статус на Българската православна църква“, защитен пред ВАК през 2010 г.

Във връзка с изложеното становище, убедено твърдя, че гл. ас. д-р Мария Петкова Къосева отговаря на законовите изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), на чл. 53, ал. 1 на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ

и на чл. 65, ал. 1 – 3 ПРАС на ПУ „П. Хилендарски“. Преподавателската й дейност, достоинства на представения монографичен труд, прецизността и професионализмът, които кандидатът притежава, ме мотивират убедено да заема становище, че тя отговаря на изискванията да заеме академичната длъжност „доцент“.

С убеждението, че са спазени изискванията на чл. 24 ЗРАСРБ, чл. 53 ППЗРАСРБ, като и на чл.64 и следва от Правилника за РАС на ПУ „П. Хилендарски“, убедено препоръчвам на Научното жури да предложи на ФС на ЮФ на ПУ „П. Хилендарски“ да избере гл. ас. д-р Мария Петкова Кьосева за доцент по стопанско право в ЮФ на същия университет.

23. 04. 2017г.

доц. д-р Анета Антонова